

17 - 21 ноември 2016 г.

Хуманност и кино

Българският Червен кръст и Медицинският университет – Варна, с любезното гостоприемство на Санаторно-оздравителен комплекс "Камчия", събраха едни от най-големите български творци, журналисти, анализатори, теоритици и практики на филмовото изкуство в Есенната академия на Международния фестивал на червенкръстките и здравни филми.

Кой и как помага в наши дни и къде се проявява хуманизмът в съвременния свят – на тези въпроси и темите, които ни вълнуват около агресията, хуманността и киното, бяха посветени трите основни модула на Есенната академия 2016:

- **лекции и дискусии:** „Документално и художествено отразяване на актуални събития“ (проф. Божидар Манов); „Хуманността – основа на дейността на Българския Червен кръст. Противодействие на агресията.“ (д-р Славита Джамбазова); „На коя страна е репортерът, който отразява конфликт“ (Емил Спахийски); „Български поглед към Близкия Изток“ (Тома Томов); „София Филм Фест – история и настояще“ (Стефан Китанов);
- **ателие-работилница:** „Как се прави документален филм“ с Мартичка Божилова и Александър Николов;
- **прожекции на документални, късометражни и премиерни игрални филми:** „Огън в морето“ (Италия, 2016), „Инсайт“ (Русия, 2015), „Дийпан“ (Франция, 2016), „Лицето на прахта“ (Ирак, 2015), „Всичко ще бъде наред“ (Германия, 2015), „Анклав“ (Сърбия, 2016) и др.

Сред участниците в Академията бяха: проф. Божидар Манов, художествен директор на фестивала, д-р Славита Джамбазова, зам.-генерален директор на БЧК, д-р Цветелина Търпоманова, МУ – Варна, журналистите Емил Спахийски и Тома Томов, доц. Марин Дамянов, НАТФИЗ, Мартичка Божилова, продуцент, проф. Станимир Трифонов, режисьор, и Стефан Китанов, продуцент, фестивален директор и филмов разпространител и много други.

Темата, която обедини различните модули, беше продиктувана от актуални проблеми на обществото в световен мащаб – повсеместната агресия и все по-често липсващата проява на хуманност. Как се проявяват двете тенденции, как ги отразяваме и преодоляваме – ситуацията беше очертана от лекторите на академията и допълнена по време на дискусиите.

Специални гости на събитието бяха и много известни лица, подкрепящи идеята на червенокръсткия филмов фестивал – Иван Павлов, Александър Донеv, Любен Чаталов, Йоана Буковска, Аня Пенчева и Ивайло Караньотов, Наталия Бардская и Илия Раев, Иван Ласкин и др.

Проф. Станимир Трифонов

продуцент на един филм за хуманизма, наречен „K22“, подпомогнат от Националния филмов център на режисьорите Иван Трайков и Александър Крумов.

Гост сте на Есенната академия, която е част от Фестивала на червенкръстките и здравни филми. Какво мислите за възстановяването му и за идеята изобщо?

Спомням си, когато фестивалът се закри, т.е. той не се закри, а спря в един момент. В онази епоха, 1991 г., имаше едно всеобщо залитане. Всичко, свързано с миналото, нямаше порив да се осмисли и тогава да се реши съдбата му, а просто се действаше механично, в доста случаи, не много умно. Разбира се, този фестивал е важен, защото е важен Червеният кръст. В човешката история са много малко организациите, които са с такава същност. Аз поне не се сещам за друга. Като казвам Червен кръст, много моля, да имаме предвид, че става дума за Червения кръст и за Червения полумесец. Самото име на тази организация ясно подсказва нейния генезис, връзката ѝ с тези две световни религии, и в този смисъл нейната изцяло, само и единствено, хуманна и хуманитарна същност. Намирам идеята фестивалът да е през година за много умна, а в годината, как се казва, като в музиката или в стихознанието – ударена и неударена сричка, и в неудареното, слабо, време да се провежда филмова академия. Ето например тази година с радост дойдох, защото разбрах, че мои колеги ще обучават активисти на ЧК от цялата държава да правят документални филми. Прекрасна идея, защото сега слушах страхотната лекция на д-р Джамбазова и видях какво е правил ЧК...три изстребителни войни през 20 в. – две балкански и Първата световна – огромни бежански маси...кой ги е поемал освен държавата, 22-ра година – армията на барон Врангел тук във Варна – 25 хил. души, гладуващите в Поволжието от большевишкия терор, апропо в Украйна, управлявана от българин – Християн Раковски, бащата на концлагерите. Изключително важно е младите хора да се обучат да правят правилни филми, грамотни, в най-добрия смисъл на думата, за да има памет организацията. Защото новинарите и журналистите сте една професия, тяхното е нещо друго, още повече, че те са доброволци. Много ми допадна тази идея. Това е, което ме привлича, още повече, че Илко Раев е цар на фестивалите, както знаете.

Първата асоциация, която правите, когато чуете Червен кръст...

Милосърдието, милосърдните сестри, което пък идва от средновековния манастир, от женския манастир „Сестрите на милосърдието“, божиите дъщери, обрекли се на Бога, служейки само и единствено нему. В тази организация има много дебел, не знам защо не се говори за това, дебел религиозен пласт, който не е свързан само с една религия. Кръстният знак, кръстоносците са едно, месецоносците са други, сигурно и в другите големи религии има такива филиали. Това е в непопския, в надчерковния смисъл, световна организация, защото както всяка религия има такава теза, че всъщност Бог е един, само имената са му различни в зависимост от религията...и Червеният кръст и Червеният полумесец прекрасно олицетворяват това, а светът е глобален. Вижте каква хубава игра на историята, още тогава в тази червенкръстка идея има чудовищен глобализъм. И ето сега Червеният кръст се чувства добре, въпреки че неговата грижа и милосърдност все са свързани с некомфортност, с ужасни неща, но тази организация се опитва да тушира несвършенствата на човека. Такива ни е създал Бог и тези океани от кръв, които се леят, правят съществуването на ЧК необходимо. Аз с ужас научавам за ксенофобията на българина и това ме плаши. Само да не почнем да си варим сапун от цигани, да си разпъваме абажури от други етноси, защото ще закъсаме много. В този смисъл намирам ЧК като особен миротворец, като организация, която се опитва дори в надрелигиозна степен да помири в човека Бога и дявола, защото ние ги носим в себе си. Самият факт, че двете религии – ислямът и християнството, са събрани в една организация, вече е уникален жест.

Ако имате възможност да направите филм, който да участва в следващото издание на Фестивала на червенкръстки и здравни филми, каква тема бихте избрали и какво заглавие за Вашия филм?

Руснаците имат една молба към небесата: „Само да няма война“, което съдържа в себе си огромна биография. Този дълбоко изстрадал руски народ, както и германският, две чудовищни войни през 20 в., защото като има война, във всяка война има само губещи страни, няма победители. Страхът от война, в последните дни започнаха ужасяващо вулгарно да ми говорят и за война, това ме отвращава. Аз съм български офицер от резерва, клел съм се на тази държава и не се отричам от клетвата си. И наистина Бог да пази България.

Доц. Марин Дамянов

Представете се...

Марин Дамянов – доцент в Националната академия по театрално и филмово изкуство, сценарист, с над 10, може би 15-16, изпуснах му края колко филма вече. И в няколко сериала съм работил. Преподавам в НАТФИЗ, основно кино драматургия и психоанализа и кино драматургия.

Гост сте на Есенната академия, която е част от Фестивала на червенкръстки и здравни филми. Какво мислите за възстановяването му и за идеята изобщо?

Помня, че някога беше много престижен, на много високо ниво и това, което ме впечатлява сега е, че е много добре организиран, както и академията в частност. Всички са много любезни. Впечатляващо е. Не мога да го кажа за много фестивали в последно време. Тук ни посрещат като приятели и като гости наистина, и такава атмосфера се създава. Чувам интересни дискусии, разни неща от колегите, хора, които познавам, но никога не сме седели един срещу друг да говорим на професионални теми...и се оказва, че трябва да дойдем тук, за да си говорим.

Значи девизът на фестивала „Чрез хуманизъм към мир и приятелство“ важи с пълна сила?

Да, освен това има и чисто професионална полза. Беше ми интересно да слушам колегите, Мартичка (Мартичка Божилова) например, Емил Спахийски.

Първата асоциация, която правите, когато чуете Червен кръст...

Последното ми впечатление е от бежански лагер в Гърция – 37 градуса на сянка, няма вода и виждам хора от ЧК, от Гръцкия Червен кръст, които раздават вода, оказват медицинска помощ, просто спасяват хората, така че това просто ми се наби в главата. За пръв път ги видях как функционират реално, а не като някаква теория. И на мен дадоха шише студена вода, бях пресъхнал. Това е организация на доброто в най-чистия смисъл на думата, която просто раздава добро и се опитва да зарази хората с това добро. Няма гаранция, че ще достигне до всеки, но до някои хора достига и оставя следа. Много хора ще помнят, че са им помогнали абсолютно безвъзмездно, без да очакват нищо отсреща. И дано пък те помагат на други хора и светът постепенно да става малко по-добър или поне да не става по-лош.

Вие имате доста филми в кариерата си, които тематично биха могли да се включат във Фестивала на червенкръстки и здравни филми, но все пак, ако имате възможност да направите филм специално за следващата фестивална програма, какъв би бил той и какво заглавие ще носи?

Току що заснехме такъв филм и в момента се монтира. Той е свързан с темата за бежанците, ако знаех, че ще идвам тук, щяхме да обърнем повече внимание и на ЧК. Работното му заглавие засега е просто „Бежанци“, може и да стане съвсем друго, но още не знам дали ще излезе наистина добър филм, не знам какво сме заснели, как ще

се монтира, как ще се озвучи, но бих се включил с огромно удоволствие. С голямо удоволствие бих дошъл пак и бих се включил във Фестивала.

Мартичка Божилова

Представете се...

Казвам се Мартичка Божилова – филмов и телевизионен продуцент.

Какво мислите за възстановяването на Фестивала на червенокръстки и здравни филми и за идеята изобщо? Познавате ли го от близкото минало?

Бях чувала за този фестивал много бегло, а и съм от хората, които много малко знаят за Червения кръст, така че имах двойна причина да бъда любопитна какво е, а също така имам и голям респект към хората, които стоят зад този фестивал, тъй като ги познавам от техни предишни дейности. Бях сигурна, че мога да очаквам

нещо наистина важно и съществено.

Вие сте лектор в пилотното издание на Есенната академия за червенокръстки филми. Успяхте ли да осъществите запланираното и какво бихте искали да се подобри за следващото?

Аз имах наистина три страшно богати и интензивни дни, в които не само разбрах страшно много за Червения кръст, за дейностите, за мисията. Гледах филми, които наистина предизвикват размисъл и промяна и всъщност се изпълних с много голямо желание да се включа и да дам от своите знания и умения да може тези дейности и кампании да бъдат документирани по един по-професионален начин, за да стигнат до повече хора. Защото знаем, че филмите, документални и игрални, са най-лесната медия в 21 в., нещото, което поднася по най-лесен, достъпен и емоционален начин информация. Така че какво по-естествено нещо да дадеш тласък на една идея и на една мисия, от това да я документиращ във филм. И затова ми беше много интересно да бъда в тази работилница, да се запозная с толкова много различни хора, различни по възраст, от различни градове, с различни проблеми и гледни точки, но с едно желание да сбъднат намерение и това намерение в случая съвпада с желанието на всички. Да се опитаме да документираме живота и събитията, които ни вълнуват и са важни за хората.

Първата асоциация, която правите, когато чуете Червен кръст...

Проблем, хуманитарна криза, спасяване на живот, помощ...даване на помощ, даване на надежда.

Ако имате възможност да направите филм, който да участва в следващото издание на Фестивала на червенокръстки и здравни филми, каква тема бихте избрали и какво заглавие за Вашия филм?

Това е много сложен въпрос, но си заслужава човек, който по-дълбоко знае проблематиката, наистина да се опита да направи едно по-дълбочинно изследване на гостите, които идват, защото това не са обикновени хора. Това са хора, които отделят от времето си, от личното си време, част от активния си живот, за тази кауза. Те искат духовно да се обогатят чрез разисквания и гледане на филми на тази тематика и според мене това са едни добри хора. И ако това се покаже в един филм, в един по-разширен репортаж за фестивала, мисля, че ще докосне много хора и ще популяризира фестивала повече след неговото възобновяване. Бих дала едно заглавие на прима виста „От все сърце“.

Емил Спахийски

Представете се...

Журналист във вестник „Труд“, политически наблюдател, също така продуцент на предаването „Медиите он еър“ по телевизия Bulgaria on Air, сценарист на документални и игрални филми. Това е.

Какво мислите за възстановяването на Фестивала на червенокръстки и здравни филми и за идеята изобщо? Познавате ли го от близкото минало?

Познавам го отдалече, тъй като не съм участвал и не съм имал кой знае какъв досег до фестивала. Това,

което мисля, е че такъв фестивал е задължителен. Освен че популяризира дейността на Червения кръст, той създава и стимул много хора, докато вършат своята работа, да показват на публиката – такава като мен, която е гледала отдалече нещата, да види цялата палитра на емоции, на чувства и на трудност, която доброволците и хората от ЧК, и не само те, на всички, които помагат на хората, преживяват. Колко е важно всичко това. Защото ние се замисляме, че имаме нужда от помощ, само когато изпаднем в бедствие. И много често, дори ако призоват за помощ, може да предпочетем да си останем пред телевизора, защото не е приключил

турският сериал, защото почва националната лотария и не знаеш дали ще станеш милионер, отколкото да отидеш и да помогнеш, но Слава Богу, българите не са загубили това чувство да помагат. И такива филми, и такъв фестивал може да насърчи повече хора да стават доброволци.

Вие сте лектор в пилотното издание на Есенната академия за червенокръстки филми. Успяхте ли да осъществите заплануваното и какво бихте искали да се подобри за следващото издание?

Да, звучи много банално, но съм доволен от самата академия. Най-малкото защото тук има много интересни дискусии, провокирани от всички лектори досега, и с нетърпение очаквам утрешния ден с още нови лекции. Относно какво би могло да се подобри, просто да стане още по-популярна академията за много хора и догодина да видим националните телевизии да седят тук и да дават репортажи, защото и самият фестивал има нужда от разгласа. Убеден съм, че много хора биха се включили, още повече че в бъдеще би могло да се мисли да има не награден фонд, колкото състезателно начало, в смисъл, да има отличие. Да бъдат отличени усилията на журналисти, фрилансъри, активисти на Червения кръст, любители включително. Както се казва в големите награди „за принос към“ популяризиране дейността на ЧК и на хуманността най-вече. Според мен трябва да се популяризира хуманността, която той носи в себе си. Това може да обърне и големите национални медии към тази дейност.

Първата асоциация, която правите, когато чуете Червен кръст...

От дете помня доброволци, които ходят по улицата и събират средства за определена кауза, но моята асоциация е хуманитарните катастрофи, земетресението в Непал, бежанските вълни в Сирия, Ирак, след като Ислямска държава превзе и извърши тези зверства там... Това е Червеният кръст и Червеният полумесец за мен – там, където няма надежда, винаги има палатка на ЧК.

Ако имате възможност да направите филм, който да участва в следващото издание на Фестивала на червенокръстки и здравни филми, каква тема бихте избрали и какво заглавие за Вашия филм?

Неясно е бъдещето, защото заглавието идва с историята. Лично аз бих проследил пътя на едно семейство от Ракка в Сирия, което тръгва, бягайки от Ислямска държава през Егейско море до някой от островите, защото ако се проследят мъките и страданията на тези хора, обществото ще промени мнението си за това какво значи бежанец. Дори ако щете пътя на един афганистанец, защото ние казваме те са икономически мигранти, по дяволите, ние винаги забравяме, че най-голямата гордост на българина е, че Аспарух е емигрирал от Волга в България. И вярно, и нас са ни посрещнали с огради на нож, но ние сме останали тука и в крайна сметка не сме се провалили, а сме направили една империя на цивилизации, която по нищо не отстъпва на нито една западна цивилизация, даже на против. С хуманността си българите са показали много повече, отколкото повечето западни държави, и сме оставили страхотно културно наследство. Надявам се и ние да оставим и да не забравяме, че когато роптаем срещу 7 хил. души, дошли в България, ние сме изпратили на запад 2 милиона.

Издава: Български Червен кръст, дирекция "Връзки с обществеността и фондонабиране";

материали: Лора Пеева; графичен дизайн: Майя Маслинкова

Тел: 02/49 23 055, 02/49 23 057

e-mail: pressoffice@redcross.bg; www.redcross.bg